

Syv fotokollasjer/mosaikker av Marianne Mo

Marianne Mo er en kolorist og et fotograferende menneske. Kameraet er med i lommen. Hun tar bilder hele tiden og publiserer i sosiale medier. Hun tar oss med ut i naturen, året rundt, enten på tur i Bymarka i Trondheim, helgeturer til Stokkøya på Trøndelagskysten eller plantestudier i Cornwall, England.

Mo har over lengre tid utviklet sin fotografiske stemme gjennom bruk av kollasj, en sammenstilling av fotografier. Hun startet allerede på nitti-tallet med analoge kollasjer av svart-hvitt fotografier, til dagens digitale fotokollasjer på Instagram. I dag bruker hun mobiltelefonen til å samle i all hovedsak kvadratiske bilder fra sine naturstudier.

I mange av hennes kollasjer settes bilder med ulike utsnitt av samme motiv sammen. Noe som tilfører et tidsperspektiv. Mellom første og siste eksponering har sekundene passert, motivet har endret seg og tiden har gått. Som i for eksempel i Mos profilbilde-kollasj på Facebook som viser fire eksponeringer tatt etter hverandre på samme sted – et portrett som forteller om en leken tilnærming til hvordan fotografiet kan brukes.

Et annet eksempel er syv digitale fotokollasjer hvor Mo har samlet nærmere to tusen fotografier av planter, frøemner, bladverk og vekster. Både viltvoksende tistler og avblomstrede tulipaner er fanget gjennom linsa og systematisert etter kulør, tone, fargetemperatur og form. Innimellom finnes også noen humler, sopper og en gatelykt. Et svært manuelt arbeid er gjort for å sortere og å sette sammen alle komponentene. Hver kollasj har en hovedfarge som brytes mot hvitt, svart og andre kulører. Kollasjene preges av overgangene. Fra sterk til liten metning. Fra varm til kjølig fargetemperatur. På de mest fargesterke bildene sveller formen ut og presser mot bildets ytterkant. På de minst fargesterke bildene fyller bakgrunnen størsteparten av flaten og kuløren inntar baksete. På dette viset sjonglerer Mo med de visuelle virkemidlene hun har til rådighet.

Halvparten av bildene er tatt ovenfra og ned, slik at vi ser store kronblader, støvfangere, arr og fruktknuter. Den andre halvparten er tatt i øyehøyde med liten dybdeskarphet, av krokete stilker og planteskjeletter mot uskarpe bakgrunner. Mo plasserer seg slik i en lang tradisjon med makro,- og blomsterfotografering, også med sine bilder av døde og døende blomster.

Bildene har i varierende grad mellomrom, hvor den hvite bakgrunnen trer fram og skaper en rytme. Et forsiktig hvitt rutenettet sees i alle syv kollasjer. Det bryter opp den fotografiske flaten og gir et nødvendig pusterom mellom eksotiske orkideer og ferske grankongler. Kanskje ønsker hun å

undersøke potensialet i mellomrommet. Måten hun sammenstiller komponentene på – i et rutenett, gjør at kollasjene beveger seg mot mosaikk. Kollasj er normalt friere i formen mens mosaikk bygges opp av små deler, ofte med jevne mellomrom og et motiv som sees på avstand. Mos kollasjer eller mosaikker fungerer både på avstand og nært. På avstand ser du overgangene og på nært hold ser du hvert enkelt blomsterfotografi.

Mo har etterhvert opparbeidet seg en stor portfolio med fotografier. På sin vei rundt i naturen ser hun muligheter i alle typer strukturer, stoffligheter og lysforhold. Både i motlys, flatt lys og i fravær av lys. Hun arbeider intuitivt på stedet uten filter og effekter, med det naturlige lyset som eksisterer. Mange arter og plantefamilier er avfotografert, allikevel arbeider hun fotografisk med landskapet. Ikke for å fylle hullene i en artsoversikt eller for å dokumentere arter på rødlista, men for å bruke fotografiene i en kunstnerisk prosess. Hver komponent, hvert enkelt fotografi står på egne ben, men når Mo bruker fotografiene som et råmateriale til kollasj/mosaikk blir summen noe annet. Det åpner andre muligheter og det får andre kvaliteter. Kvaliteter som sier noe om den mentale tilstand man er i når man går gjennom sitt bildearkiv, sitter foran en dataskjerm og lar seg begeistre av farger og former.

Unntaket er flere fotografier av humla som ble vurdert som kritisk trua i 2010 og til sårbar i 2015. Den flyr fra plante til plante og er en livsviktig hendelse i naturen, som Mo har fanget med sitt kamera. En pollensamlende humle er også Mos forsidebilde på Facebook. Der kan vi ane et miljøengasjement. Ved å inkludere humla i sine kollasjer/mosaikker setter Mo oppmerksomheten på hvor sårbar matproduksjonen er uten humlas pollinering.

Fargenes egenskaper og innbyrdes forhold dominerer dog de syv kollasjene/mosaikkene. Spesielt det grønne og røde arbeidet har mange komponenter med lik farge som vibrerer og popper ut av flaten. Her kommer koloristen Marianne Mo til sin rett. Hennes arbeider blir en bekreftelse på at farger kan ta ulike skikkelser og dukke stadig opp på ny.

Brynhild Bye-Tiller, Trondheim 15. mai 2020

